

สารบัญ

บทนำ	11
คำประกาศว่าด้วยการวิจัยที่เน้นตนเองเป็นศูนย์กลาง	15
การวิจัยที่มีศูนย์กลางเป็นการวิจัยที่ดีที่สุด	17
วิธีใช้หนังสือเล่มนี้	20
สนใจภายในก่อน แล้วสนใจภายนอก	25
ลองทำดู: ลงมือเขียนที่นี้ ตอนนี้	26
ส่วนที่ 1 มาเป็นนักวิจัยที่เน้นตนเองเป็นศูนย์กลาง	31
บทที่ 1 คำถาม	34
หัวข้อไม่ใช่คำถาม	35
ลองทำดู: ค้นหาตัวเอง	44
ลองทำดู: ให้ความน่าเชื่อเป็นผู้นำทางของคุณ	51
ลองทำดู: เริ่มจากก้าวเล็กๆ ก็พอ	54
ที่ปรึกษาทางความคิด: สร้างเครือข่ายการวิจัยของคุณ	59
คุณมีคำถาม	60
บทที่ 2 โจทย์ปัญหาของคุณคืออะไร	62
อย่ากระโจนเข้าใส่คำถาม (มีเช่นนั้นคุณจะได้พลาดโจทย์ของคุณ)	64
ทดสอบความแข็งแรงของคำถามของคุณ	67
ลองทำดู: วิเคราะห์คำถามของคุณ	67
ลองทำดู: ใช้แหล่งข้อมูลปฐมภูมิเสริมภูมิความรู้แก่	72
คำถามของคุณ	
ลองทำดู: เหยยสมมติฐานของคุณ	80
ลองทำดู: ระบุโจทย์ปัญหาที่เชื่อมโยงคำถามของคุณ	86
ที่ปรึกษาทางความคิด: เบาะแสไปสู่แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ	87
คุณเจอโจทย์ปัญหาเข้าแล้ว (ในทางที่ดี)	88

บทที่ 3 การออกแบบงานวิจัยที่ใช้	90
แหล่งข้อมูลปฐมภูมิและวิธีใช้งาน	92
(หรือ 50 วิธีอ่านกล่องรัศมีพีชอบกรอบ)	
ลองทำดู: ปฏิบัติกับแหล่งข้อมูลปฐมภูมิเหมือนที่ทำ กับกล่องรัศมีพีชอบกรอบ	104
ลองทำดู: จินตนาการถึงแหล่งข้อมูลปฐมภูมิของคุณ	107
การเชื่อมต่อจุด: การเดินทางจากข้อมูลไปสู่ข้อเสนอ	112
แหล่งข้อมูลอธิบายตัวเองไม่ได้	118
ลองทำดู: ลองเชื่อมต่อจุดด้วยแหล่งข้อมูลของคุณ (ด้วย ดินสอ)	123
ทรัพยากรการวิจัยของคุณ	125
ลองทำดู: ตารางการตัดสินใจ	128
ที่ปรึกษาทางความคิด: ตารางการตัดสินใจของคุณ สมบูรณ์หรือไม่	131
แผนสำรองสองประเภท	132
สถานการณ์ที่ 1: โจทย์ปัญหาเดิม แต่ต่างกรณีศึกษา	132
สถานการณ์ที่ 2: ประเด็นเดิม แต่คนละงานวิจัย	135
เตรียมพื้นที่ทำงาน	137
ลองทำดู: ถึงเวลาหาทุน (จัดเตรียมโครงร่างงาน วิจัยที่เป็นทางการ)	141
ที่ปรึกษาทางความคิด: แบ่งปันข้อเสนอของคุณกับ ที่ปรึกษาที่ไว้ใจ (ผู้ที่เข้าใจว่างาน ยัวอยู่ในช่วงเริ่มต้น)	149
คุณมีจุดเริ่มต้นของงานวิจัยแล้ว	149

ส่วนที่ 2 ก้าวข้ามตัวเองให้ได้	153
บทที่ 4 วิธีการค้นหากลุ่มไจกย์ร่วมของคุณ	158
ระบุนักวิจัยที่มีไจกย์ปัญหาเดียวกันกับคุณ	159
ลองทำดู: เปลี่ยนหนึ่งตัวแปร	164
ลองทำดู: ก่อนและหลัง	173
ลองทำดู: วาดผังกลุ่มของคุณ (การสืบค้นจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ)	179
การเขียนใหม่เพื่อกลุ่มของคุณ	182
ลองทำดู: ค้นหาและแทนที่ “ศัพท์วงใน” ให้หมด	187
ที่ปรึกษาทางความคิด: ว่าด้วยโครงร่างงานวิจัยของคุณในรูปแบบเข้าใจง่าย	191
ยึดติดต้อนรับสู่กลุ่มของคุณ	191
บทที่ 5 วิธีที่ออกไปในสาขาวิชาของคุณ	194
ค้นหาไจกย์ภายในสาขาวิชาของคุณ	198
อ่านสาขาวิชาของคุณเพื่อหาไจกย์ <i>ของพวกเขา</i> : พลิกโฉม “การทบทวนวรรณกรรม”	200
ลองทำดู: ลองเปิดร้านหนังสือในจินตนาการ ชื่อร้าน “ไจกย์วิจัยของคุณคืออะไร” (หรือการจัดระเบียบสาขาวิชาของคุณใหม่ให้อยู่ในรูปแบบกลุ่มไจกย์ร่วม)	204
ลองทำดู: เปลี่ยนตัวแปร <i>ของพวกเขา</i>	209
ลองทำดู: เขียนใหม่เพื่อสื่อสารกับสาขาวิชาของคุณ	214
ที่ปรึกษาทางความคิด: มองหาที่ปรึกษาในสาขาวิชาของคุณ	218
ยึดติดต้อนรับสู่สาขาวิชาของคุณ	219

บทที่ 6 จะเริ่มอย่างไรดี	220
ไม่ต้องห่วง ทั้งหมดคือการเขียน	223
ลองทำดู: สร้าง “ฉบับร่าง 0”	227
มาหาความหมาย: การเขียนฉบับร่าง 1	231
ลองทำดู: เดินทางจาก 0 ไปสู่ 1	233
ความสมบูรณ์แบบนี้ก็น่าเชื่อ	237
ที่ปรึกษาทางความคิด: พุดคุยกับตัวเอง	239
ยินดีต้อนรับสู่การวิจัยโดยเน้นตนเองเป็นศูนย์กลาง	240
จะมีอะไรต่อไปในเส้นทางการวิจัยของคุณ	242
ลองทำดู: ค้นหาโจทย์ปัญหาใหม่และงานวิจัยใหม่	244
ลองทำดู: ช่วยเหลือผู้อื่น	247
กิตติกรรมประกาศ	252
หนังสืออ่านเพิ่มเติม	253

Where Research Begins

Choosing a research project
that matters to you (and the world)

by

Thomas S.Mullaney

and

Christopher Rea

งานวิจัย เริ่มได้ไม่ยาก!

แปลโดย

เกวลีน ธนสารสมบัติ

บทนำ

ช่วงต้นทศวรรษ 2000 ขณะที่เราทั้งคู่ยังเรียนระดับบัณฑิตศึกษา เราได้รับมอบหมายให้สอนวิชาระเบียบวิธีวิจัย (research methodology) ซึ่งเป็นวิชาบังคับของนักศึกษาปริญญาตรีในภาควิชาของเรา ตามหลักแล้วต้องมีอาจารย์เป็นคนสอน แต่ในความเป็นจริง ทุกอย่างตกเป็นภาระของเราหมด เราต้องร่างรายวิชาขึ้นมาจากศูนย์โดยได้รับคำแนะนำเพียงน้อยนิดว่าต้องทำอะไรบ้าง ข้อบังคับเดียวของรายวิชานี้คือ นักศึกษาแต่ละคนจะต้องเขียนโครงงานวิจัยให้ได้ก่อนจบภาคการศึกษา โครงร่างนี้เป็นแผนปฏิบัติการอย่างละเอียด มีประเด็นคำถามที่งานวิจัยจะมุ่งศึกษาและหาคำตอบ แหล่งข้อมูลที่นักศึกษาจะใช้ ผลที่คาดว่าจะได้รับ และประโยชน์จากสิ่งที่พวกเขาค้นพบ

พวกเราสองคนร่วมมือกันร่างแผนการสอนสำหรับตลอดทั้งภาคการศึกษา ตามแผนนี้ นักศึกษาจะได้พัฒนาโครงงานวิจัยจนครบถ้วนสมบูรณ์ในระยะเวลาค่อนข้างสั้น เราย้อนคิดถึงประสบการณ์ของเราทั้งตอนเป็นนักศึกษาปริญญาตรีและตอนนี้เป็นนักวิจัยหน้าใหม่ จากนั้น

ก็ผสมกันเข้าด้วยกันเป็นแผนการสอนที่ชัดเจนพอๆ กับวิธีการ เลิกบุหรืใน 12 ขั้นตอน เราคิดว่าแผนดังกล่าวครอบคลุมครบถ้วน มีทั้ง การใช้แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ การบันทึกข้อมูล การประมวลเอกสารอ้างอิง ของแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ การตั้งสมมติฐาน การกำหนดเค้าโครงของ วิทยานิพนธ์ และการสรุปผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

เมื่อนักศึกษาทำตามแผนที่เราวางไว้ โครงร่างงานวิจัยของ นักศึกษาแต่ละคนก็จะเป็นรูปเป็นร่างขึ้นทีละเล็กทีละน้อย

แต่ความจริงกลับไม่เป็นเช่นนั้น

เกิดความผิดพลาดบางอย่างขึ้น พอเริ่มสอนรายวิชานี้ เราก็ เจอปัญหาทันที แผนของเราพังพาบ แม้ทุกสัปดาห์เราจะประชุมกันเพื่อ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แต่ก็ยังสังเกตเห็นสิ่งที่น่ากังวลซ้ำแล้วซ้ำเล่า คือถึงจะมี “แผนที่ทำตามได้ง่าย” ของเรา แต่นักศึกษาก็ยังติดขัด แค่ว่า ออกจากโรงรถพวกเขาจะต้องตะเกียกตะกายถึงเพียงนี้ ไม่ต้องพูดถึง การเดินทางข้ามทุ่งกว้างอย่างที่เรavadฝันไว้เลย ฉันจะรวบรวมเอกสาร อ้างอิงได้อย่างไรในเมื่อตัวเองยังไม่รู้เลยว่าอยากศึกษาเรื่องอะไร ฉันมี ประเด็นทั่วไปที่ตัวเองสนใจอยู่บ้างแต่ไม่มีคำถามอะไรเลย ฉันจะตั้ง ประเด็นคำถามที่เหมาะสมได้อย่างไร คำถามของฉันจะมี “ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ” ได้อย่างไรในเมื่อฉันยังไม่รู้ด้วยซ้ำว่าคำถามคืออะไร ฉันสำรวจ แหล่งข้อมูลแล้วพบว่าน่าสนใจ แต่ฉันจะแปลงข้อมูลเหล่านั้นเป็น วิทยานิพนธ์ได้อย่างไร

ครึ่งเทอมผ่านไปอย่างรวดเร็ว แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ก็ยังเลือก ประเด็นวิจัยที่พวกเขาสนใจจริงๆ ไม่ได้ ทุกคนรู้สึกที่ตัวเองล่าช้าไปมาก เมื่อปราศจากคำถามวิจัย พวกเขาจะ “ขุดค้นข้อมูล” หรือ “สร้างสมมติฐาน” ได้อย่างไร นักศึกษาจะเปลี่ยนแรงบันดาลใจของตนเองให้กลายเป็น โครงร่างได้อย่างไรหากยังไม่แน่ใจว่าแรงบันดาลใจนั้นคืออะไร

นักศึกษาบางคนลงเอยด้วยการเลือกหัวข้อวิจัยที่พวกเขาไม่ได้ ชื่นชอบอะไรมากนัก จากนั้นก็ทำงานตามหน้าที่ไปตลอดระยะเวลาใน

หลักสูตร โดยที่เห็นได้ชัดเจนนักศึกษาเลือกหัวข้อนั้นๆ เพียงเพราะว่าพวกเขาต้องเลือกสักหัวข้อหนึ่งได้แล้ว วันกำหนดส่งงานใกล้เข้ามาแล้ว ทั้งนักศึกษาและเราต่างก็วิตกกังวลกันมากขึ้นทุกที

คนเรามองเห็นความผิดพลาดของตนได้อย่างง่ายดายเมื่อได้มองย้อนกลับไป เรามักลืมไปว่าส่วนที่ยากที่สุดของการทำวิจัยคือก่อนที่คุณจะเริ่ม ตอนที่คุณไม่รู้ว่าคำถามที่คุณอยากรู้คืออะไร หรือคุณอยากรู้จะแก้ปัญหาอะไร กระบวนการวิจัยไม่ได้เริ่มขึ้น หลังจากที่คุณรู้ว่าคำถามสำคัญคืออะไร กระบวนการวิจัยเริ่มขึ้น ก่อน ที่คุณจะรู้ว่าคุณจะทำวิจัยอะไรต่างหาก นี่คือการยืนยันพื้นฐานของการวิจัย ความยืนยันที่ไม่มีคู่มือวิจัยใดสอนคุณว่าจะผ่านไปได้อย่างไร

หนังสือเล่มนี้เป็นผลลัพธ์จากการประสานประสบการณ์ของเรา กล่าวคือประสบการณ์การสอนตลอดระยะเวลาหลายสิบปี กับการตกผลึกสิ่งที่เราค้นพบระหว่างที่ติดขัดและล้มเหลวในการช่วยเหลือนักศึกษาซึ่งมีทั้งความเก่งและความขยัน ให้พวกเขาออกเดินทางไปตามเส้นทางวิจัยของตนเอง สิ่งที่เราค้นพบคือมีหนังสือมากมายที่อธิบาย “กระบวนการทำวิจัย” ให้แก่นักวิจัยผู้ซึ่ง *ทราบดีว่าคำถามหรือปัญหาของพวกเขาคืออะไร* แต่ไม่มีหนังสือเล่มใดที่ช่วยให้นักศึกษาตระหนักว่าคำถามหรือปัญหาของพวกเขาคืออะไรตั้งแต่แรก หนังสือเหล่านั้นอธิบายได้อย่างเจาะจงว่าจะวางแผนโครง เขียนร่างต้นฉบับ ตรวจสอบแก้ อ้างอิงข้อมูล และทำสิ่งอื่นๆ อีกมากมายได้อย่างไร หนังสือเหล่านั้นสอนนักวิจัยรุ่นเยาว์ให้กำหนดขนาดงานวิจัยที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอาจช่วยให้คุณไม่ออกนอกเส้นทางในกรณีที่คุณรู้ทิศทางอยู่แล้ว แต่ไม่มีหนังสือเล่มไหนที่สอนคุณว่าจะต้องทำอะไร *ก่อน* ที่คุณจะรู้ว่าคุณจะไปทางไหน หรือสอนคุณว่า *จะเริ่มต้นที่ตรงไหน*

แล้วทำไมถึงมีหนังสือมากมายเกี่ยวกับการทำวิจัย แต่แทบไม่มีหนังสือที่สอนวิธีคิดว่าวิจัย *อะไร* เลยล่ะ อธิบายได้ไม่ยากเลย เพราะเราที่กักกันไปเองว่าคนทั่วไปรู้อยู่แล้วว่า “แรงบันดาลใจ” ของพวกเขา

คืออะไร และพวกเขา ก็แค่ต้องทำตามฝัน เราจินตนาการกันไปเองว่าคนทุกคนมีแรงบันดาลใจอยู่แล้ว และรู้จักมันดีเสียด้วย

แต่พวกเราคิดต่างออกไป แม้เราจะเชื่อว่าทุกคนมีแรงบันดาลใจ แต่เราก็มองไม่เห็นมันหรอก เราจะไม่เห็นมันหรอก เพราะว่าเรารู้สึกว่าเราไม่มีแรงบันดาลใจ เราอาจจะมีความสามารถที่ไม่มีใครรู้ หรือเรื่องที่เราให้ความสำคัญนั้นจะ “ถือเป็น” แรงบันดาลใจได้ สิ่งที่เราเห็นนั้นคือ บางครั้งเราก็หลงผิดคิดว่าแรงบันดาลใจที่แท้จริงของเราอยู่ที่หนึ่ง สิ่งที่เกิดขึ้นได้บ่อยกว่าที่เราคิด ด้วยเหตุที่ชีวิตของเราห้อมล้อมไปด้วยความคาดหวังจากภายนอก (สังคม วัฒนธรรม ครอบครัว ทั้งความคาดหวังที่เป็นจริง และที่ทักท้วงไปเอง) และยากที่เราจะไม่รับเอาสิ่งเหล่านั้น ไม่ว่าจะมาเป็นบางส่วนหรือทั้งหมด มาเป็นความคาดหวังของเราเอง แทนที่เราจะเรียนรู้ศิลปะการพินิจทบทวนหรือเชื่อใจตนเอง เรากลับเลือกทางลัดคือรับเอาแรงบันดาลใจที่เป็นของคนอื่น มา และหลอกตัวเองอย่างสุดลิ่มทิ่มประตูว่าแรงบันดาลใจเหล่านี้เป็นของเราเอง

พูดอีกอย่างก็คือ เมื่อเผชิญกับคำถามว่าจะเริ่มต้นงานวิจัย ที่ไหน เรามักมองออกไปนอกตัวเราเอง เรามองหาการยอมรับจากภายนอก เรายอมให้คนอื่นกำหนดว่าเราต้องทำอะไร แต่งานวิจัยนั้นเริ่มต้นจากการที่นักวิจัยค้นพบปัญหาที่ติดอยู่ในใจ ของพวกเขา จากนั้นจึงคิดว่าจะทำอย่างไร นี่คือการที่เราพลาดในการสอนครั้งแรกๆ เราตัดโอกาสนักศึกษาของเราโดยไม่ตั้งใจ หากนักศึกษามีเวลาในการตกตะกอนความคิดมากขึ้น พวกเขา ก็คงได้ประสบการณ์การวิจัยที่เป็นประโยชน์มากกว่านี้

เรากลับมาร่วมมือกันในอีกเกือบ 20 ปีให้หลังเพื่อแก้ไขสิ่งนี้ ให้ถูกต้อง หนังสือเล่มนี้คือรายวิชาที่เราควรจะได้ถ่ายทอดให้นักศึกษา เมื่อหลายสิบปีก่อน เราเรียกหลักการแนะแนวที่เป็นแกนหลักของหนังสือเล่มนี้ว่า การวิจัยที่เน้นตนเองเป็นศูนย์กลาง (*Self-Centered Research*)

คำประกาศว่าด้วยการวิจัยที่เห็นตนเองเป็นศูนย์กลาง

ในหนังสือเล่มนี้ เราสนับสนุนแนวทางการทำวิจัยแบบ “เห็นตนเองเป็นศูนย์กลาง” โดยให้ความสำคัญแก่กระบวนการวิจัยในช่วงแรก เราจะเสริมความแข็งแกร่งให้คุณด้วยเทคนิคต่างๆ และกรอบความคิดที่จะช่วยให้คุณเริ่มเดินทางไปบนเส้นทางการวิจัยที่ถูกต้อง กล่าวคือ การพุ่งเป้าไปยังปัญหาที่สำคัญอย่างลึกซึ้งต่อ *ตัวคุณเอง*

การวิจัยที่เห็นตนเองเป็นศูนย์กลางคืออะไร แล้วทำไมจึงควรทำ เราขอเริ่มด้วยการอธิบายศัพท์นี้ว่าหมายถึงอะไร และไม่ได้หมายถึงอะไร

การวิจัยที่เห็นตนเองเป็นศูนย์กลางมีลักษณะดังนี้

1. มี *วิธีปฏิบัติ* ที่เน้นความสำคัญของการเริ่มต้นงานวิจัยจากจุดที่คุณอยู่ ณ *ปัจจุบัน* และรักษาความเป็นตัวตนของคุณไว้อย่างเหนียวแน่น ทั้งสัญชาตญาณ ความสงสัยใคร่รู้ และความชื่นชอบของคุณ ไปตลอดกระบวนการดังกล่าว การเป็นนักวิจัยที่ “เห็นตนเองเป็นศูนย์กลาง” คือการรักษาจุดยืนของคุณให้มั่นคงตลอดเวลา โดยหลีกเลี่ยงการเลือกหัวข้อหรือคำถามที่คุณจินตนาการว่าจะทำให้คนอื่น ๆ ที่อาจพิพากษาคุณฟังพอใจ
2. มี *หลักจริยธรรม* ของการวิจัยที่เน้นการยอมรับ และประเมินความสามารถ ตลอดจนข้อจำกัดของคุณในฐานะนักวิจัยโดยมีสติรู้ตัว หลักนี้เน้นการเป็น *ศูนย์กลาง* ของคุณ กล่าวคือ การรู้ว่าตัวคุณเองเป็นใคร การฟังสัญชาตญาณของตนเอง การไว้วางใจสัญชาตญาณเหล่านั้นแม้ว่ามันจะดูไร้เดียงสาหรือไม่ประณีต สละสลวย แล้วกลับกรองสิ่งเหล่านั้นระหว่างที่วิจัย
3. มี *กรอบความคิด* ที่เห็นความสำคัญของแนวคิดของคุณ สมมติฐานของคุณ และสิ่งที่คุณสนใจ ในการกำหนดประเด็นและทิศทาง

งานวิจัยของคุณ หลักของกรอบความคิดนี้คือยิ่งคุณเข้าใจสิ่งที่ตัวเองให้ความสำคัญและแรงจูงใจของตัวเองในฐานะนักวิจัยอย่างถ่องแท้ (และรวดเร็ว) มากเท่าไร คุณก็ยิ่งมองเห็นปัญหาที่มีความหมายทั้งต่อคุณ และต่อโลกได้แม่นยำ (และรวดเร็ว) ขึ้นเท่านั้น โดยที่บุคคลแรกที่จะต้องสนใจประเด็นวิจัยของคุณอย่างลึกซึ้งก็คือ *ตัวคุณเองในฐานะนักวิจัย*

ตอนนี้เราได้พูดไปแล้วว่าการวิจัยที่เน้นตนเองเป็นศูนย์กลางมีลักษณะอย่างไรบ้าง ที่นี้มาให้ความกระจ่างกันว่าแล้วอะไรเล่าที่ *ไม่ใช่* ลักษณะของมัน

การวิจัยที่เน้นตนเองเป็นศูนย์กลาง *ไม่ได้* หมายถึงการปลดปล่อย (หรือการขยา) อัดตาของคุณ การเน้นตนเองเป็น *ศูนย์กลาง* ไม่ใช่การหลงตัวเอง หมกมุ่นกับตัวเอง ยกยอตัวเอง คิดถึงแต่ตัวเอง เอาแต่ใจตัวเอง ตามใจตัวเอง เข้าข้างตัวเอง หรือเห็นแก่ตัว

ตรงกันข้าม การวิจัยที่เน้นตนเองเป็นศูนย์กลางคือการทบทวนและการวิพากษ์ตนเองอยู่เสมอ ต้องซื่อสัตย์และตรวจสอบความสนใจแรงจูงใจ และความสามารถของตนเอง ขณะเดียวกันก็ต้องเปิดกว้าง และมีความมั่นใจมากพอจะประเมินเหตุผลของคนอื่นด้วย หมายความว่าเราต้องมีเครื่องมือในการทำหายความรู้ที่ได้รับมา รวมถึงความคิดกระจัดกระจายที่คุณมีอยู่ แต่อาจไม่เคยตระหนักว่ามีมาก่อน

การวิจัยที่เน้นตนเองเป็นศูนย์กลางไม่ใช่อัตชีวประวัติ *ไม่ได้* หมายความว่าผลงานวิจัย บทความ รายงาน หรือหนังสือที่คุณเขียนจะบอกเล่าเรื่องราวชีวิตของคุณ หรือข้อเขียนที่คุณสร้างสรรค์ หรือภาพวาดที่คุณวาดไว้จะเป็นภาพเหมือนของตัวเอง

เป้าหมายสูงสุดของกระบวนการวิจัยที่เน้นตนเองเป็นศูนย์กลางนั้นก็เหมือนกับกระบวนการวิจัยแบบดั้งเดิม คือนักวิจัยผลิตงานวิชาการที่มีผลเชิงประจักษ์ มีหลักฐานสนับสนุน มีการอภิปรายเชิงทฤษฎี และ

น่าสนใจ ตลอดจนเปลี่ยนความคิดของ *คนอื่น ๆ* ต่อบางแง่มุมของโลก รอบตัวเราได้ โดยที่การจะระบุและไขปัญหาที่สำคัญจริง ๆ ต่อผู้อื่นได้นั้น แนวทางการวิจัยที่เน้นตนเองเป็นศูนย์กลางเน้นให้ปัญหาดังกล่าวเป็น ปัญหาที่สำคัญต่อ *ผู้วิจัยเอง* เสียก่อน

อีกนัยหนึ่งคือ เจื่อนไขแรกของงานวิชาการที่ยอดเยี่ยมคือ ประเด็นหลักของงานวิจัยจะต้องเป็นมากกว่าเพียงสิ่งที่คุณบังเอิญสนใจ เป็น “ความคิดดี ๆ” หรือเป็นอะไรบางอย่างที่คนอื่นสั่งให้คุณทำ

เราจะอธิบายให้คุณเข้าใจกระบวนการตั้งคำถาม โดยเฉพาะ คำถามที่มีความสำคัญต่อคุณ และแสดงให้คุณเข้าใจว่าด้วยแรงบันดาลใจ และความอดสาหะของคุณ คำถามเหล่านี้จะกลายเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ต่อคนอื่น ๆ ได้อย่างไร

การวิจัยที่มีศูนย์กลางเป็นการวิจัยที่ดีที่สุด

สิ่งหนึ่งที่ทำให้งานวิจัยน่าอัศจรรย์พอ ๆ กับชวนให้รู้สึกท้อแท้ก็คือ ในทาง ทฤษฎีนั้น คนเราจะทำวิจัย *เรื่องใดก็ได้*

แล้วจะเริ่มจากตรงไหนดีล่ะ

คำตอบคือ ณ จุดที่คุณอยู่นี้ ตอนนี้อย่างเดียว

หัวใจของหนังสือเล่มนี้อยู่ที่ข้อเสนอสองประการ ประการแรก การวิจัยอาจเป็นประสบการณ์ที่เปลี่ยนชีวิตคุณได้ หากคุณจับจุดได้ ถูกต้องตั้งแต่ต้น ประการที่สอง สิ่งสำคัญที่สุดสำหรับการเริ่มต้นงานวิจัย คือการค้นหาจุดศูนย์กลางของคุณ การวิจัยคือกระบวนการที่ไม่เพียงแก้ไข ปัญหาเท่านั้น แต่ยังค้นพบปัญหาที่คุณและคนอื่น ๆ ไม่รู้ว่ามียู่ กล่าวคือ เป็นกระบวนการค้นพบ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ ที่อาจก่อให้เกิดพลังโน้มนำ ในตัวเอง และให้กำเนิดความจริงอันยั่งยืนแห่งแรงบันดาลใจได้ ปัญหาที่ฝังลึก อยู่จะปรากฏให้เห็นก็ด้วยความเชื่อใจในตนเองของนักวิจัย การค้นพบ แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และใช้เวลากับแหล่งข้อมูลเท่านั้น มีเพียงคุณ ไม่ใช่

ใครอื่น ที่จะบอกได้ว่าคุณควรวิจัยอะไร การตอบคำถามว่า “จะทำวิจัยเรื่องอะไร” ต้องอาศัยการมองภาพสะท้อนในกระจกของตัวเอง

แล้วถ้าคุณเป็นเพียงผู้เดียวที่จะตอบคำถามว่า “จะทำวิจัยเรื่องอะไร” ได้ ทำไม่ต้องอ่านหนังสือเล่มนี้ด้วยละ

ถามได้ดี

เราจะไม่วาดอ้างว่ามีสูตรลับในการสร้างงานวิจัย เรบอกคุณไม่ได้ว่าต้องทำวิจัยในหัวข้อ *อะไร* สิ่งที่เราให้คุณได้คือเทคนิคที่ออกแบบมาเพื่อเร่งกระบวนการสร้างสรรค์ที่จะทำให้คุณตั้งคำถาม ซึ่งจะนำไปสู่การค้นพบโจทย์วิจัยที่ซ่อนอยู่ จากนั้นจึงนำมาสร้างงานวิจัยจริงๆ

ฉะนั้น จุดประสงค์ของหนังสือเล่มนี้คือการช่วยคุณสร้างเงื่อนไขที่สมบูรณ์แบบสำหรับจุดประกายความคิดของคุณ ให้เป็น “ประกายไฟที่ปะทุขึ้นมาเองได้” ตามวลีที่นักกลองแจ๊สชื่อ บัดดี ริช ใช้อธิบายความเป็นอัจฉริยะ ในขณะที่เดียวกัน หนังสือเล่มนี้จะแสดงให้เห็นว่าคุณจะรักษาสมดุลและความชัดเจนในสถานการณ์อันซับซ้อน ไม่แน่นอน และคลุมเครือได้อย่างไร รวมถึงสอนวิธีจำแนกความแตกต่างระหว่างความไม่แน่นอน *ที่ไร้ประสิทธิภาพ* ซึ่งหมายถึงช่วงเวลาที่คุณกำลังไปผิดทางและควรหันหลังกลับ กับความไม่แน่นอน *ที่มีประสิทธิภาพ* ซึ่งหมายถึงช่วงเวลาที่คุณ *รู้สึก* เหมือนกำลังหลงทาง แต่สัญชาตญาณภายในและปัญญาของคุณจะผลักดันให้คุณก้าวต่อไป

หากคุณกำลังคัดเลือกหัวข้อวิจัยแรกของคุณอยู่ เราจะช่วยคุณเริ่มต้น หากคุณมีความคิดดีๆ มากมาย และไม่ต้องการความช่วยเหลือในการตั้งคำถาม เราจะช่วยคุณคิดว่าจะใช้เวลากับแนวคิดใดและคำถามใดบ้าง หากคุณมีโครงร่างงานวิจัยที่เขียนไว้ดีแล้ว เราจะสอนคุณว่าควรขัดเกลาและเจาะลึกงานวิจัยของคุณต่อไปอย่างไรเพื่อเผยความเป็นไปได้ที่คุณไม่รู้ว่ามีอยู่ ถ้าคุณเป็นนักวิจัยหรืออาจารย์ที่มีประสบการณ์ คุณจะได้พบปรัชญาแห่งการวิจัยและคลังกลยุทธ์ที่คุณแบ่งปันให้นักศึกษารวมถึงใช้ปรับปรุงการทำวิจัยของตนเองได้ในหนังสือเล่มนี้

หนังสือเล่มนี้ออกแบบมาให้ใช้งานได้จริง เริ่มต้นจากเทคนิคที่ผ่านการทดสอบมาแล้วเพื่อช่วยคุณ

- เลือกหัวข้อวิจัย
- เปลี่ยนหัวข้อตั้งกล่าวให้เป็นชุดคำถามที่ชัดเจนและน่าสนใจ
- ระบุโจทย์ปัญหาพื้นฐานที่จูงใจให้คุณถามคำถามเหล่านั้น
- จัดการกับความเชื่อ ความชื่นชอบ และอุปาทานที่คุณอาจมีเกี่ยวกับหัวข้อของคุณ
- รวบรวมประเด็นสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นวิจัยนี้และจัดลำดับสิ่งที่น่าสนใจ รวมถึงสิ่งที่ควรใส่ใจ
- เข้าหาและท่องไปในวงวิชาการที่ศึกษา “หัวข้อ” เดียวกับคุณ (กล่าวคือใน “สายอาชีพ” หรือ “สาขาวิชา” ของคุณ)
- สำรวจและทำความรู้จักวงวิชาการที่เกี่ยวข้องนอกสาขาของคุณ
- ค้นหาแหล่งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยของคุณ
- ใช้แหล่งข้อมูลที่พบปรับแต่งคำถามของคุณต่อไป (โดยเฉพาะช่วงก่อนเริ่มต้นการวิจัย)
- รับมือกับอาการความคิดติดตัน และรักษาระดับแรงผลักดันในช่วงเริ่มต้นอันแสนสำคัญของการวิจัย ซึ่งเป็นช่วงที่คุณหลงทางได้ง่ายที่สุด
- รักษาความยืดหยุ่น กระฉับกระเฉง มีไหวพริบ และแรงจูงใจในฐานะนักวิจัย

ชุดทักษะนี้ขาดแคลนไปทุกวงการ แม้เราจะใช้ศัพท์วิชาการ และกล่าวถึงบทความวิจัย วิทยานิพนธ์ นักศึกษา รายวิชา และอาจารย์ แต่ทักษะเหล่านี้ล้วนเป็นทักษะตั้งต้นในงานอื่นๆ และอาชีพอีกมากมาย แนวคิดและตัวอย่างที่คุณจะได้อ่านในที่นี้สามารถนำไปปรับใช้ได้ในแวดวงธุรกิจ สื่อสารมวลชน ศิลปะ การออกแบบ วิศวกรรม การสร้างชุมชน และการ

เป็นผู้ประกอบการ ทักษะที่กล่าวถึงในหนังสือเล่มนี้เป็นทักษะพื้นฐาน สำหรับการวิจัย หมายความว่าทักษะเหล่านี้จะช่วยคุณได้ไม่ว่าคุณจะอยู่ในสาขาไหน หรือมีความเชี่ยวชาญในการวิจัยอยู่ในระดับใดก็ตาม

วิธีใช้หนังสือเล่มนี้

ต่อไปนี้เป็นวิธีใช้หนังสือเล่มนี้ โดยไม่สำคัญว่าคุณจะมีพื้นฐานด้านการวิจัยอย่างไร

- **เขียนไปเรื่อย ๆ** นี่คือการแนะนำอันดับหนึ่งจากเรา เพราะสิ่งสำคัญที่สุดที่คุณจะต้องทำคือการบันทึกความสนใจ ความเชื่อ โจทย์ปัญหา และความคิดของคุณที่เราจะเรียกรวม ๆ ว่า “หลักฐานของตัวตน” (self-evidence) เราไม่ได้มุ่งหมายให้คุณทำตามกระบวนการที่เราวางเค้าโครงไว้ในหนังสือเล่มนี้เพียงใจเดียว คุณจะต้องบันทึกความคิดของคุณในหลายๆ แบบฝึกหัด เขียนในรูปแบบใดก็ได้ที่คุณสะดวก จะใช้กระดาษกับปากกา หน้าจอ ดิจิทัล กระดาษเช็ดหน้า ไวต์บอร์ด หรือกระดานดำก็ได้ คุณจะได้อ่านกลับมาดูหลักฐานของตัวตนอีกหลายหน ยิ่งเขียนให้มากยิ่งขึ้นดี (เราจะอธิบายว่าทำไมไม่ต้องเขียนให้มากเข้าไปในแบบฝึกหัดแรกที่คุณจะได้อ่านต่อไป)
- **ทำแบบฝึกหัดซ้ำ อ่านและเขียนเมื่อจำเป็น** ทุกอย่างในหนังสือเล่มนี้ถูกออกแบบมาให้ผู้อ่านลงมือปฏิบัติตามมากกว่าหนึ่งครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคุณ ...
- **ประยุกต์ใช้แบบฝึกหัดนี้กับงานวิจัยของคุณ** (ถ้าคุณยังไม่มีงานวิจัย ไม่ต้องห่วง) เรามีตัวอย่างเตรียมเอาไว้ให้ แต่คุณจะสามารถเป้าหมายของคุณได้ก็ต่อเมื่อประยุกต์ใช้แนวคิดที่นำเสนอในที่นี้กับงานของคุณเท่านั้น

ตลอดทั้งเล่ม คุณจะเห็นส่วนที่ปรากฏซ้ำๆ กันสามส่วน ซึ่งมุ่งเสนอวิธี
นำแนวคิดในหนังสือไปปฏิบัติในชั้นต่างๆ ของการเริ่มต้นงานวิจัย

- ลองทำดู
- ความผิดพลาดที่พบได้ทั่วไป
- ที่ปรึกษาทางความคิด

ลองทำดู

ในแต่ละบท คุณจะทำได้ทำแบบฝึกหัดและเกมที่ออกแบบมาเพื่อ
ช่วยให้คุณบรรลุเป้าหมายชุดหนึ่ง ได้แก่ การตั้งคำถาม การขัดเกลา
คำถาม การค้นพบโจทย์ที่เชื่อมโยงคำถามของคุณเข้าด้วยกัน และการ
ระบุประเด็นที่จูงใจคุณ เราเชื่อว่าแนวทางที่ต่างกันจะเป็นประโยชน์ต่อ
นักวิจัยที่ล้วนแต่แตกต่างกันด้วย ฉะนั้นเราจึงให้แบบฝึกหัดไว้หลากหลาย
โดยทั้งหมดนั้นตั้งอยู่บนหลักการสำคัญชุดหนึ่ง ประกอบด้วย

- การสำรวจตัวเองอย่างใส่ใจโดยไม่มุ่งตัดสิน
- การให้โอกาสตนเอง และกระตุ้นตนเองให้พูดถึงสิ่งที่ยังไม่ได้
เรียบเรียง ยังไม่แน่นอน และยังไม่มั่นใจ ออกมาดังๆ
- การบันทึกสิ่งต่างๆ ลงบนหน้ากระดาษ

เราสนับสนุนให้คุณอ่านหนังสือเล่มนี้ตั้งแต่ต้นจนจบ แต่คุณอาจเลือกอ่าน
ข้ามบทไปมาก็ได้ การวิจัยเป็นกระบวนการที่มีลักษณะวนไปมาและ
ต้องทำซ้ำๆ ไม่ใช่ทางสายตรง หนังสือเล่มนี้ก็ออกแบบมาให้ต้องอ่านซ้ำ
เช่นกัน ไม่ว่าคุณจะจัดการทุกอย่างตามลำดับหรือไม่ในการอ่านหนแรก
หนทางเดียวที่คุณจะได้รับประโยชน์จากคำแนะนำของเราคือการทำ
แบบฝึกหัด และดังที่เราบอกไปก่อนหน้าก็คือ *การบันทึก*

จุดมุ่งหมายของการเขียนอย่างต่อเนื่องคือการผลิตสิ่งที่เราให้นิยามว่า “หลักฐานแห่งตัวตน” หรือ “หลักฐานของตัวตน” ให้คุณคิดว่าหลักฐานของตัวตนเป็นเบาะแสที่จะช่วยให้คุณพบคำตอบของคำถามสำคัญที่สุดที่นักวิจัยจะต้องถามในช่วงเริ่มต้น คือ *ทำไมหัวข้อนี้ถึงสำคัญต่อฉัน มีอะไรในประเด็นนี้ที่ทำให้ฉันคิดว่ามันจะเป็นกุญแจไขปัญหาที่ใหญ่กว่า ทำไมแหล่งข้อมูลปฐมภูมินี้เตะตาฉัน แล้วจากประเด็นอื่นๆ ที่อาจทำวิจัยได้ ทำไมฉันยังกลับมาเลือกหัวข้อนี้ โจทย์ของฉันคืออะไร*

หลักฐานของตัวตนเป็นรูปแบบการจดบันทึกที่มีคุณค่าซึ่งเราเชื่อว่านักวิจัยจำนวนมากไม่ได้ใส่ใจ พวกเขาอาจคิดว่ามันเป็นเพียงรูปแบบหนึ่งของการจดบันทึกประจำวันเพื่อ “ค้นหาตัวเอง” พวกเขายังคิดต่อไปอีกว่าข้อมูลที่เป็นอัตวิสัยและดูเป็นเกร็ดเล็กน้อยเช่นนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อเมื่อใครสักคนนำไปสร้างสารคดี “เบื้องหลัง” งานวิจัยของคุณ แต่มันไม่ใช่งานวิจัย *ที่แท้จริง* ทว่าเราไม่เห็นด้วยและคิดว่านักวิจัยที่มีอคติเช่นนั้นจะได้ประโยชน์จากการพินิจทบทวนตัวเองให้มากขึ้น

เราสนับสนุนให้การพินิจทบทวนนี้เป็นส่วนหนึ่งในกิจวัตรการทำวิจัยของคุณ หลักฐานของตัวตนที่คุณรวบรวมระหว่างกระบวนการวิจัยที่เน้นตนเองเป็นศูนย์กลางจะมีลักษณะคล้ายบันทึกย่อที่นักวิจัยผู้มีประสบการณ์จดไว้อย่างสม่ำเสมอระหว่างที่อ่านข้อมูลปฐมภูมิ สัมภาษณ์ เก็บข้อมูลภาคสนามในการวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณา หรือคัดลอกข้อมูลบรรณานุกรม เราเรียกสิ่งนี้ว่าหลักฐานของ *ตัวตน* เพราะในช่วงแรกของการทำวิจัย บันทึกเหล่านี้จะมีคุณค่ามากกว่าเพียงการเป็นบันทึกข้อเท็จจริง คำสำคัญ ข้อสังเกต และหลักฐานอื่นๆ เกี่ยวกับโลกรอบตัวคุณ แต่บันทึกเหล่านี้จะแสดงหลักฐานเกี่ยวกับ *ตัวคุณเอง* ด้วยเบาะแสนี้คุณจะได้ค้นพบคำถามและประเด็นที่ซ่อนอยู่ในใจคุณ และหากค้นพบสิ่งเหล่านี้ตั้งแต่เนิ่นๆ ในช่วงต้นของการวิจัย ไม่เพียงแต่คุณจะไม่เปลืองเวลาและไม่เสียอารมณ์ แต่ที่สำคัญกว่านั้นคือ คุณจะมีโอกาสได้เจองานวิจัยที่เหมาะสมกับตัวเองมากขึ้น

ความผิดพลาดที่พบได้ทั่วไป

เราจะระบุ “ความผิดพลาดที่พบได้ทั่วไป” ต่อท้ายแบบฝึกหัดส่วน “ลองทำดู” โดยความผิดพลาดส่วนใหญ่มีลักษณะที่จัดอยู่ในข้อใดข้อหนึ่งด้านล่างนี้

1. ไม่ยอมให้ตัวเองอ่อนแอ
2. ไม่ฟังเสียงของตัวเอง
3. ไม่เขียนสิ่งต่างๆ ออกมา

เวลาที่เรานำนักวิจัยและนักศึกษาผ่านแบบฝึกหัดเหล่านี้ เราได้เห็นว่าเป็นเรื่องยากเพียงใดที่จะรับมือกับความอยากปกป้องตนเอง (กล่าวคือการตั้งกำแพง) และการรับมือเสียงแห่งอำนาจในจินตนาการของเรา ซึ่งจะคอยผลักดันบางคำถามและห้ามเราตั้งคำถามอื่นๆ

พฤติกรรมไม่ดีเหล่านี้สร้างอุปสรรคในการคิดทบทวนโดยไม่ตั้งใจ การตระหนักถึงความผิดพลาดที่พบได้ทั่วไปจะช่วยให้เราพร้อมรับมือกับความอยากเหล่านั้นได้ดีขึ้น และมีสมาธิกับการสำรวจตัวเองโดยไม่ด่วนสรุป การเขียนสิ่งต่างๆ ออกมาระหว่างกระบวนการนี้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะบันทึกเหล่านี้จะกลายเป็นพื้นฐานสำหรับการสำรวจตัวตน ซึ่งจะช่วยให้งานวิจัยของคุณเป็นรูปเป็นร่าง อย่าพยายามจดจำทุกสิ่งทุกอย่าง ความเข้าใจลึกซึ้งซึ่งอาจแวบผ่านเข้ามาเพียงชั่วแล่น และเราจะย้ำกับคุณเรื่อยๆ ว่าโปรดอย่ารอจนวินาทีสุดท้าย จงเขียนความคิดของคุณออกมาเสียตั้งแต่ตอนนี้

ที่ปรึกษาทางความคิด (Sounding Board)

บางครั้งบางคราว คุณอาจได้ประโยชน์จากการสะท้อนความคิดของคุณกับที่ปรึกษาทางความคิด เช่น ครู อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนร่วมงาน หรือที่ปรึกษาอื่นๆ เราขอแนะนำวิธีการเฉพาะที่จะเตรียมคุณสำหรับ

การสนทนาดังกล่าว ที่ปรึกษาทางความคิดคือคนที่ จะช่วยให้คุณสามารถมอง ความคิดของคุณและสิ่งที่คุณเขียนผ่านมุมมองอื่นๆ และก้าวออกไปจาก ตัวของคุณเอง พวกเขาจะช่วยให้คุณตระหนักถึงแง่มุมต่างๆ ในความคิด ที่คุณไม่ทันมองเห็นในตอนแรก หรือบางทีอาจช่วยระบุแนวโน้ม ในความคิดที่คุณไม่ทันรู้ตัว ที่ปรึกษาทางความคิดจะช่วยให้คุณพิจารณา ตัวเองและตัดสินใจได้ดีขึ้น ดังนั้นเราแนะนำให้ คุณพูดคุยกับใครสักคนที่ คุณไว้วางใจให้เป็นนิรันดร์ในช่วงแรกของการวิจัย ท้ายที่สุดแล้ว กระบวนการ วิจัยที่เน้นตนเองเป็นศูนย์กลางจะส่งเสริมคุณให้กลายเป็นที่ปรึกษาทาง ความคิดของตนเอง

การพบกับที่ปรึกษาทางความคิดทุกครั้งมีสิ่งที่จะต้องพึงระวัง คำแนะนำอย่างปรารถนาดีของอาจารย์ ที่ปรึกษา หรือผู้มีอิทธิพลคนอื่นๆ เช่น คำแนะนำที่บอกคุณว่า “น่าจะ” หรือ “ควร” ทำอะไร อาจมีอิทธิพลมาก ต่อนักวิจัยในช่วงแรกของการวิจัย ถ้าคุณรู้สึกสับสน หรือไม่แน่ใจในคุณค่า ของความคิดที่เพิ่งผุดขึ้น คำแนะนำจากหัวหน้า อาจารย์ หรือที่ปรึกษา (โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากคนที่เจาก็เจ้าการ) อาจฟังดูคล้าย คำสั่ง หรือบางที มันอาจกลายเป็นแผนสำรองของคุณ หรือสิ่งที่คุณพูดว่า “เฮ้อ ฉันคิดอะไร ดีกว่านี้ไม่ได้แล้ว งั้นก็เอาตามนี้แล้วกัน!” การขึ้นชื่ออย่างเป็นทางการอาจดู เหมือนวิธีที่จะช่วยให้ทุกอย่างดำเนินไปได้เร็วขึ้น แต่จะเป็นเช่นไรหากคุณ ข้ามขั้นตอนการพิจารณาอันแสนยุ่งเหยิง แล้วรีบยอมรับความคิด สำเร็จรูปซึ่งผู้ให้คำปรึกษาที่คุณไว้วางใจบอกคุณว่ามันสำคัญ คำตอบคือ น่า เสียหาย เพราะผลลัพธ์ของมันมักเป็นอุปสรรคขัดขวางการสร้างงาน

ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา พวกเราเคยเห็นนักศึกษาจำนวนมาก คว่าเอาความคิดแรกที่เราลองส่งให้ และหลายเดือนต่อมา พวกเขา ก็เขียนบทความวิจัยที่ไม่อาจทำให้เราเชื่อได้ว่าเป็นสิ่งที่ พวกเขา อยาก เขียนจริงๆ ผลลัพธ์ที่ได้มักจะด้อยกว่าที่ควร จุดมุ่งหมายของการวิจัย ไม่ใช่การถอยหลัง แต่เป็นการเดินไปข้างหน้า เพื่อเสี่ยง และเพื่อค้นพบ หรือสร้างสรรค์สิ่งที่โดดเด่นแตกต่าง อาจารย์ที่ปรึกษาอาจให้คำแนะนำที่

ช่วยคุณไม่ให้เดินตามรอยผู้อื่นไปสู่ผลสรุปเดียวกันได้ แต่เมื่อนักศึกษา มาหาพร้อมกับความคิดสำหรับงานวิจัยและถามว่า “คุณต้องการแบบนี้ ไซ้ใหม่” คำตอบของอาจารย์ที่ปรึกษาที่แท้จริงควรจะเป็นเหมือนเดิมเสมอ คือ “นั่นเป็นสิ่งที่ *เธอ* ต้องการหรือเปล่าล่ะ”

จากประสบการณ์ของเรา ถ้าคำถามวิจัย *ไม่ใช่* สิ่งที่คุณตั้งใจให้คุณ ทุ่มเทเวลาของคุณในการหาคำตอบจริงๆ ได้ คุณจะพบว่าการทำงาน ออกมาดีหรือแค่จะทำงานให้เสร็จนั้นยังยาก ฉะนั้น ก่อนที่คุณจะไปพบ ที่ปรึกษาทางความคิด และกระทั่งก่อนที่คุณจะสืบค้นข้อมูลอย่าง ละเอียดลึกซึ้ง ให้ทำตามขั้นตอนในส่วนแรกของหนังสือเล่มนี้เพื่อค้นหา จุดศูนย์กลางของคุณเสียก่อน

สนใจภายในก่อน แล้วสนใจภายนอก

กระบวนการเริ่มงานวิจัยนั้นประกอบด้วยสองส่วน ส่วนแรกคือการมอง เข้าไปภายใน และส่วนที่สองคือการมองออกไปภายนอก ส่วนที่หนึ่งจะ พาคุณผ่านกระบวนการการกลายเป็นนักวิจัยที่เน้นตนเองเป็นศูนย์กลาง โดยให้ความสนใจกับโลกภายในของคุณ คุณจะได้ทบทวนประสบการณ์ ความสนใจ ลำดับความสำคัญ สมมติฐานต่างๆ ที่ติดตัวมาและประเมิน ว่าจะใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านี้อย่างเต็มที่ในการวางทิศทางการวิจัยได้ อย่างไร กระบวนการนี้เป็นมากกว่าการระดมความคิดทั่วๆ ไป เพราะ ว่าต้องอาศัยการพิจารณาสิ่งที่คุณให้คุณค่า โดยกระบวนการนี้จะ แยกแยะระหว่างสิ่งที่ *ไม่มี* ความสำคัญต่อคุณ สิ่งที่คุณ *คิด* ว่าสำคัญ และ สิ่งที่สำคัญต่อคุณ *จริง* ๆ

เราเชื่อว่าหากคุณเริ่มกระบวนการนี้ *ก่อน* นำความคิดของคุณ ไปผ่านบททดสอบของวงวิชาการได้จะเป็นการดีที่สุด ความคิดนั้นมีอยู่ ดาษดื่น แต่หาได้มีคุณประโยชน์เท่ากันทั้งหมดไม่ และแม้แต่ในช่วงแรก ของการวิจัยของคุณนี้ คุณก็ควรประเมินอย่างรอบคอบว่าแนวคิดไหน

ควรมีอิทธิพลต่องานของคุณ ผู้ทรงอิทธิพลทางความคิดก็มีอยู่ดาษดื่น (และอีกนั่นแหละ เชื่อว่าทุกคนจะส่งผลดีเท่ากันทั้งหมด) พวกเขาสามารถส่งอิทธิพลต่อทิศทางการวิจัยมากเกินไปในช่วงที่คุณยังไม่แข็งแกร่ง กล่าวคือ ช่วงที่คุณยังไม่แน่ใจว่าคุณอยากทำอะไร

เมื่อคุณทำตามขั้นตอนเหล่านี้เพื่อก้าวสู่การเป็นนักวิจัยที่เน้นตนเองเป็นศูนย์กลาง คุณก็จะพร้อมทดสอบและขัดเกลาแนวคิดในงานวิจัยของคุณซึ่งสัมพันธ์กับคำถาม วิธีวิทยา ทฤษฎี โครงสร้าง สมมติฐาน และประสบการณ์ร่วมในวงวิชาการ ส่วนที่ 2 ของหนังสือเล่มนี้จะเน้น *การมองออกไปภายนอก* โดยพาคุณท่องเที่ยวไปในกระบวนการที่มักชวนสับสน คือการทำความเข้าใจว่า สิ่งที่ว่าวิชาการเรียกกันว่า “สาขา” หรือ “ศาสตร์” นั้นคืออะไร ตลอดจนช่วยให้คุณรู้ว่า จะมองหานักวิจัยที่ไม่ได้อยู่ในสาขาเดียวกับคุณ แต่มีความสนใจในประเด็นคล้ายคลึงกันได้อย่างไร เราขอเรียกนักวิจัยกลุ่มนี้ว่ากลุ่มโจทย์ร่วม สาขาและศาสตร์นั้นสังเกตได้ง่ายจากชื่อภาควิชา สมาคม วารสาร หรือปริญา แต่กลุ่มที่มีโจทย์ปัญหา ร่วมกันมักเห็นได้ไม่ชัดเจนเท่า เนื่องจากนี่คือแนวคิดสำคัญในหนังสือเล่มนี้ การหากกลุ่มที่มีโจทย์ร่วมกับคุณจึงเป็นเนื้อหาแรกสุดในส่วนที่ 2

ลองทำดู: ลงมือเขียนที่นี่ ตอนนี้

เป้าหมาย: เพื่อให้การเขียนกลายเป็นกิจวัตรหนึ่งของกระบวนการสร้างแนวคิดในงานวิจัย คุณอาจเริ่มจากการสร้างบันทึกความคิด ความคาดหวัง และเป้าหมายของงานวิจัย แม้จะเป็นช่วงก่อนที่คุณจะขึ้นรูปงานวิจัยอย่างเต็มที่ก็ตาม

ตอนนี้ได้เวลาลงมือเขียนแล้ว ไซ้แล้ว ที่นี่ ตอนนี ในหน้านี่เลย อย่างที่เราบอกไปข้างต้นว่า หนังสือเล่มนี้เป็น *หนังสือแบบฝึกหัด* ไม่ใช่โค้ชที่พูดปลุกใจก่อนการแข่งขันนัดสำคัญ ไม่ใช่โหมโรงก่อนการแสดง และไม่ใช่ว่าการบรรยายที่คุณเป็นฝ่ายรับสาร แต่ผู้เดียว เราได้เขียนบางส่วนของหนังสือเล่มนี้ แต่คุณกำลังจะ

เขียน ส่วนที่สำคัญที่สุดของหนังสือเล่มนี้ในขณะที่คุณอ่านไปเรื่อยๆ ขอให้ใช้หนังสือเล่มนี้เหมือนหนังสือนำเที่ยว คู่มืออ้างอิง และสมุดระบายสี เติมแต่งขอบหนังสือด้วยคำถาม แนวคิดข้อสงสัย ชัดเส้นใต้ เน้นข้อความ พับมุม

ทุกส่วนของหนังสือเล่มนี้ รวมถึงบทนำนี้ด้วย มีกิจกรรมและแบบฝึกหัดการเขียน ซึ่งออกแบบมาเพื่อช่วยให้คุณเริ่มเขียนแม้ระหว่างที่คุณยังกลั่นกรองวัตถุประสงค์ ลำดับความสำคัญ และแผนงานวิจัยของคุณ ดังที่เราจะย้ำซ้ำๆ ตลอดหนังสือเล่มนี้ คืองานวิจัยไม่ได้เป็นกระบวนการที่เป็นเส้นตรง ดังนั้นการเขียนที่คุณทำอยู่ตอนนี้จึงไม่ใช่ “การเขียนระดมความคิด” เพื่อตัดทิ้งทีหลัง อีกทั้งยังไม่ใช่การอุ่นเครื่อง การเขียนที่คุณทำอยู่ในตอนนี้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวิจัยหลัก ซึ่งประกอบด้วยการผลิตความคิด การบันทึก การทบทวนความคิดเหล่านั้น การขัดเกลาความคิดบนพื้นฐานของข้อมูลใหม่ และหาทางตั้งคำถาม รวมถึงอธิบายคำตอบให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การเขียนทั้งหมดที่คุณทำโดยใช้ (และเขียนใน) หนังสือเล่มนี้จะเป็นผลดีต่อกระบวนการวิจัย โดย

- เป็นบันทึกความคิดของคุณที่ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็น “หลักฐานของตัวตน” ของคุณ
- ค่อยๆ พาความคิดของคุณออกมาสู่โลกภายนอก เป็นเครื่องช่วยจำและช่วยเหลือผู้ร่วมวิจัยของคุณ
- สร้างงานวิจัยของคุณทีละขั้นผ่านการเขียนหลายๆ แบบ โดยให้ความสำคัญกับชิ้นส่วนที่ไม่ผสมกลมกลืนกันในช่วงแรกๆ ของการวิจัย
- เปลี่ยนการเขียนให้เป็นนิสัยในการวิจัย

ที่นี่ ใช้พื้นที่ด้านล่างถ่ายทอดความคิดที่คุณมีในตอนนีว่าคุณอยากจะทำอะไรได้บ้างด้วยงานวิจัยของคุณ หัวข้อหรือคำถามใดที่คุณสนใจ สำหรับคุณแล้ว “ความสำเร็จ” เป็นอย่างไร ผลของการวิจัยในอนาคตของคุณเป็นอย่างไร และจำไว้ว่าอย่ากดดันตัวเอง คุณไม่ได้เขียนเพื่อใคร แต่เพื่อตัวคุณเอง

ความผิดพลาดที่พบได้ทั่วไป

- การเขียนเพื่อคนอื่น ไม่มีความจำเป็นใดที่เราต้องเขียนเพื่อเอาใจใคร ไม่ต้องเขียนให้ฟังดูสำคัญยิ่งใหญ่ หรือเพื่อหาเหตุผลให้แก่เป้าหมายของคุณในการรวบรวมความคิดนี้ แต่เขียนสิ่งที่คุณคิดว่าอยากวิจัยก็พอแล้ว